

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/14593, 94, 95, 96, 97, 98, 99
14600+01-02-03-04-05
-06-07-08-09-10
-11-12-13
6K=84

Sayı : 54045643/610- 696
Konu : Soru Önergeleri

20 Ocak 2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 03.01.2013 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-101014 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Abdullah Levent TÜZEL'e ait 7/14593, Iğdır Milletvekili Pervin BULDAN'a ait 7/14594, İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın TÜRELİ'ye ait 7/14596, Ankara Milletvekili Yıldırım Tuğrul TÜRKEŞ'e ait 7/14597, Mersin Milletvekili Ali ÖZ'e ait 7/14598, Manisa Milletvekili Erkan AKÇAY'a ait 7/14595, 7/14599, 7/14600, 7/14601, 7/14602, 7/14603, 7/14604, 7/14605, 7/14606, 7/14607, 7/14608, 7/14609, Kütahya Milletvekili Alim IŞIK'a ait 7/14610, Çanakkale Milletvekili Ali SARIBAŞ'a ait 7/14611, 7/14612 ve Trabzon Milletvekili Mehmet Volkan CANALIOĞLU'na ait 7/14613 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1-Görüş 7/14593, 7/14594, 7/14595,
7/14596, 7/14597, 7/14598 7/14599,
7/14600, 7/14601, 7/14602, 7/14603,
7/14604, 7/14605 7/14606, 7/14607,
7/14608, 7/14609, 7/14610, 7/14611,
7/14612, 7/14613 (32 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Erkan AKÇAY
Manisa Milletvekili
Esas No : 7/14604

TEKEL'in özelleştirilmesi, tütünün destekleme kapsamından çıkarılması, tütün fiyat artışının girdi fiyatlarındaki artışın çok gerisinde kalması, kota uygulaması, sigara kaçakçılığı ve tütün fiyatlarında alıcıların belirleyici olması nedeniyle ülkemizde tütün üretiminde çok büyük düşüşler yaşanırken tütün ithalatı her geçen yıl artmıştır.

Her soru teker teker cevaplandırılmak üzere;

SORU 1) 4733 sayılı Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun çerçevesinde sözleşme fazlası tütünlerin satışı için kurulması gereken açık artırma merkezleri oluşturulamadığı için sözleşme fazlası ürünlerin, sözleşme fiyatlarının çok altında satıldığı yönündeki iddialar doğru mudur?

SORU 2) Bu konuda bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 1-2) 4733 sayılı Kanunun 9/B maddesinde yer alan "...*üretici tütünlerinin yazılı sözleşme esası veya açık artırma yöntemi ile alınıp satılmasıyla ilgili diğer usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılacak yönetmeliklerle düzenlenir.*" şeklindeki düzenlemeye dayanarak, Tütün Üretimi, İşlenmesi, İç ve Dış Ticareti ile İlgili Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "Tütün Satış Merkezlerinin Kurulması" başlıklı 14 üncü maddesinde "*Tütün satış merkezleri; ziraat odaları, tütün tarım satış kooperatifleri, her türlü üretici birlik, dernek ve kooperatifleri ile diğer gerçek ve tüzel kişiler tarafından Kurumun gözetim ve koordinasyonu altında kurulur ve işletilir.*" şeklinde düzenleme yapılmış ve bu düzenleme 2003 yılında yürürlüğe girmiştir. Ancak bugüne kadar açık artırma merkezi kurulması amacıyla Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumuna hiçbir başvuru olmamıştır.

Gerçek veya tüzel kişiler tarafından açık artırma merkezi kurulmaması nedeniyle, sözleşme dışı üretilen tütünlerin alım satım işlemleri, üretildikleri yerlerde, usul ve esasları Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından belirlenen "Açık Artırma Yöntemiyle" gerçekleştirilmektedir. Sözleşme dışı üretilen tütünlerin bildirimleri Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından alınmakta, elektronik ve yazılı ortamda tüm alıcılara gönderilerek üretici elinde olan tütünleri satın almak isteyen alıcılar tespit edilmektedir. Daha sonra alıcısı çıkan üretici tütünlerinin bulunduğu ilçelerde açık artırma düzenlenerek, üreticinin tütününe en yüksek fiyatı veren alıcıya tütünlerin satışı sağlanıp tescil edilmektedir.

Açık artırmalı sistemdeki fiyatların sözleşmeli sistemdeki fiyatlarla karşılaştırılması teknik ve ekonomik açıdan doğru olmadığı gibi, açık artırmada satmak amacıyla tütün üretimi yapılan yerlerde üretici ile alıcının sözleşmeli üretim yapmasının önünde hiçbir hukuki engel bulunmamaktadır. Ayrıca gerek sözleşmeli üretimde gerekse açık artırmalı sistemde Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu'nun fiyatlara müdahale etmesi hukuken mümkün değildir. Açık artırmalı sistemle yapılan, üreticinin hiçbir alıcıyla sözleşme yapmadan kendi iradesiyle yetiştirdiği veya yaptığı sözleşme miktarından daha fazla ürettiği, alıcı çıkmaması durumunda elinde kalacak tütünlerin satılması işlemdir.